

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“
izaja enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se urava se ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); raven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).
Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lasnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Bodoča taktika hrvatskih in slovenskih poslancev.

V.

Bodi nam dovoljeno, da najprej še nekoliko popolnimo večerajšnja izvajanja svoja, da tako se trdnije podkrepimo svojo trditev, da za sedaj je absolutno nemogoče, da bi zaveden Slovenec stopil v skupen klub z nemškimi konservativci. S par citati iz nemških virov bi hoteli namreč dokazati, kako se je tudi nemška katoliška ljudska stranka počela nacionalizirati, in to deloma po srčnem nagonu jednega dela nje členov, deloma pa pod »moraš«, pod vplivom narodne struje, ki je začela vleči za seboj vedno večje in širše kroge Nemcev.

V nekem pogovoru, ki ga je imel eden sotrudnikov lista »Neue Freie Presse« z nekim članom desnice gospodske zbornice, je menil ta poslednji, da je iz izida volitev razvidno, kako en del volilcev (konservativnih namreč) v alpskih deželah želi krepkejšega poudarjanja narodne zavesti. V vseh narodnih vprašanjih, ki se ne dotikajo konservativnega programa, more katoliška ljudska stranka zložno postopati z drugimi nemškimi strankami. Volilci (nemško-konservativni namreč) so se dovolj jasno izjavili proti temu, da bi se katoliška ljudska stranka vezala z desnico. Katoliški konservativci bodo sicer varovali svojo neodvisnost na vse strani, ali ob vprašanjih narodnega značaja ne bodo na noben način na strani slovenskih strank.

To je menda dovolj jasno. In kakor je jasno to, tako mora biti jasno vsakemu poštenemu Slovenceu, da bi bil naroden zločin to, ako bi se naši poslanci v sedanjih, toli kritičnih časih vezali s tako stranko — zločin, ki se ne da olepšati niti s kongruenco nazorov v verskih stvareh!

Ali da se nam ne bo prigovarjalo, da je še le veliko vprašanje, ako so ti citati pristni in ako niso morda le podtaknjeni od liberalnega lista, naj navedemo tu par citatov iz lista »Grazer Volksblatt«, ki je vendar organ tistih alpskih Nemcev, ki so se najdalje in najodločneje upirali vsakemu nacionaliziranju konservativnega programa. Rečeni list pravi, da so sanje o novi večini avtonomistov — odsanjane, a potem izvaja, da nemški binokostni program — tisti nemški program, ki zahteva uzakonjenje nemškega državnega jezika, torej uzakonjenje nemškega nadvladja in slovenske inferiornosti!! — ne more biti katoliški ljudski stranki v nikako oviro, in v kolikor se nemška gemeinbürgerschaft umeva

kakor zgolj narodna organizacija, ne treba katoliški ljudski stranki, da bi se nimalo izneverila svojim načelom.

Tudi to je dovolj jasno: nemški katoliki so napravili ljubi mir med svojimi načeli in onimi nemške gemeinbürgerschaft kakor narodne organizacije!!

V ožgled tej zgodovinsko važni evoluciji, ki se je izvršila v taboru nemških konservativcev, se prijemljemo za glavo in strmino, kako se je mogel v tem hipu najti le en sam slovenski politik, ki resno misli na skupno parlamentarno organizacijo s tako stranko in si upa zahtevati, da bi baš mi, ki si moramo malone vse še le priboriti v narodnem pogledu, morali narodno pobledeti v časih, ko si drugi, katerim to niti treba ni, ker so že popolnoma nasičeni v narodnem pogledu, ostentativno nadevlejo kričeče narodne barve?!

Čim pa so stvari dozorele v tej smeri — v smeri narodne radikalizacije —, zbok česar niti misliti ne moremo na kako skupno organizacijo z nemškimi konservativci, ali ne bi pomenjalo višek absurdnosti, ako bi hoteli misliti na kakve zveze z nemškimi krščanskimi socijalisti?! Ta misel se nam mora videti naravnost gorostasna, ako se spomnimo, da so bile ravno strastne agitacije krščanskih socijalistov tista sila, ki je konservativce potisnila na pot nemško-narodnega radikaliziranja!! Boji na Tirolskem in pad Dipaulijev so priča temu.

Pred par dnevi so imeli krščanski socijalisti shod na Dunaju, a prvo, kar so sklenili je bila prisega zvestobe — nemški gemeinbürgerschaft in zatrdilo v manifestu do volilcev: »Mi smo mnenja, da je v narodnih vprašanjih skupno postopanje vseh nemških poslancev samo ob sebi umevno in jedino prava pot v blagor našega naroda, v blagor naše domovine Avstrije.«

Ali umete to? Nič ne pretirujemo, ako rečemo, da je Schönererjev program, ki pripozna le tako Avstrijo, ki odgovarja nemškim pretenzijam in ki jednostavno prezira ekzistenco Slovanov v tej državi, ali pa jih izključuje od uživanja narodnih pravic in jim odreka vsaki delež na politični moči in vplivu v državi.

Sleheri Slovence mora torej izključiti že misel samo na kako bližanje taki stranki. Če pa ne moremo misliti na zvezo z nemškimi konservativci, še manje pa na zvezo s krščanskimi socijalisti, potem pa se vprašamo strmé: od kje hoče »Slovenec« vzeti tisti »mnogoštevilni« klub?!

In vendar se snuje nekaj, to nam je

siknilo vsaki hip nekaj — v travi in v zraku. In presekali mi je pogled temen droban predmet, tako hiter, da nisem mogel zapaziti njegove oblike. V duši mi je bilo, kakor da čutim od povsodi veličastvo tajnosti »nepoznanega«, — nje večnost in njeno neizmernost.

Še nisem prišel s pravo mislijo in naravnim potom do kakega razloga, ko je zo pet bila ura na zvoniku. Stresel sem se. Pred očmi se mi je zamodril in zarudečilo. En trenotek mi je bilo, kakor da vidim, kako tisto veliko belo iz doline — sega že do mene. Nisem bil več gospod svojim živcem.

Zamolčko so mi doneli urini udarci. Skoro pošastno so se širili v nedogledne nejasne daljine velike usodne noči, a mnogostranski jok jih je vračal od povsod k srebrnato lesketaječemu se zvezdnatemu nebu. Ta jek, kakor da je imel nekaj živnega v sebi. V njem so se udarci zvona glasili še jasneje in rezkeje. Bilo mi je, kakor da me tolčejo po sencih.

A čim je zamrl zadnji glas poslednjega

povedal jasno. Ali od kodi, od kodi, naj pride ta mnogoštevilni klub, kje so tisti sestavni deli, katere hoče priklopiti k namerjani novi parlamentarni tvorbi? Naj gledamo okolo sebe, kakor hočemo, naj razmišljamo, kolikor hočemo, in naj se vse misli naše in vsi razlogi slovenskega rodoljubja upirajo, kolikor hočejo: »Slovenčeva« obljuba nas vedno in vedno zopet dovaja — k nemški katoliški ljudski stranki?!

Mi pa so trdno nadejamo, mi smo uverjeni, da bomo — ako res pride do tega, kar bi se hotelo — poleg onih štirih že a priori izključenih narodnonaprednih poslancev, videli še mnogokaterega družega jugoslovanskega poslanca, katerega — ne bo v tem »mnogoštevilnem in lepem« klubu, in da torej ta obljubljena deveta dežela ne bo ni tako »lepa«, ni tako »mnogoštevilna«, kakor se morda nadejajo oni, ki se tako pridno razgovarjajo in snujejo načrte z vrhnim zaščitnikom sistema, ne brigaje se za to, da ta sistem ubija rod Slovencev v Primorju in na Koroškem!

Nadejamo se temu, zaupaje dobremu geniju našega roda.

(Zaključni članek prihodnjič.)

Ali je antisemitizem opravičen?

(Zvršetek.)

A mej tem, ko so na zunaj Francozi, Nemci, Madjari, Rumunji, Angleži in Italijani, semiti vendar ne nehujejo biti združeni med seboj, v rodbini, v običajih, v pouku, v intimnem socijalnem življenju svojem.

Oni preplavljajo društva onih plemen, katerim se prilagodjajo, ali noben nesemit ni še nikdar prodril v njihova društva.

Oni imajo svoje lastne dobrodelne institucije, svojo lastno bolnišnico, kakor imajo svoje templje. In kakor v njihove templje ne vstopa živa duša, ako ni semitska, tako ne more v njihovo bolnišnico, ne obiskuje njihovih šol in ne uživa dobrot takoimenovanih humanitarnih zavodov njihovih, ako ni njihov.

V svojih šolah uče hebrejščino, vera hebrejska je zgodovina njihovega naroda, je močna veriga, ki oklepa vse izraelite, živeče pod nebesnim svodom.

Oni so prodrli v vse žile javnega življenja drugih narodov; ali nikdo, ki ni njihov, ni še nikdar in ne vstopi nikdar v življenje njihovo.

Iz vsega tega izhaja jasno, kakor luč, da pleme semitsko, da-si razkrojeno v svoje ude, je živo, močno in vseskupno, kakor je bilo pred devetnajstimi stoletji, in da zato,

udarec, sem šepnil mehanično: »polnoč«, — in čutil sem, kakor da me je objel hladen — hladen duh, da sem se ves stresel. Pred očmi mi je zatemnelo, okoli mene se je začelo vrteti in zdelo se mi je, kakor da se predmeti premikajo pred menoj. Jeden kamenitih križev v najskrajnejšem kotu pokopališča — evo, na — saj vidim, kako se pregiblje s svojega stališča — skoro da koraka proti meni in — skoro sem se spustil v mehanične kretnje človeka — nestrašljivca, ki se hoče prepričati od blizo o vsem, — a še pravčasno sem se vdaril po čelu ter se spomnil, da je vse to le igra vznemirjenih živcev, in spoznal sem fino jeensko meglo, ki se je raztezala po vsej dolini.

Tedaj pa sem zapazil, da stojim še vedno na istem mestu pri ograji. Sram me je bilo samega sebe in spomnil sem se svojega namena. Tu se mi je pojavila zopet ona silna želja po mili pokojnici, pa — hitrih korakov sem se spustil k usodni gomili, pod katero jo je zakrila smrt.

Tu je ležal še svež. Mesečina ga je oko-

pdor je semit, ni, ne more biti ne Italijan, ne Nemeec itd., in more biti jedino, kar je v resnici, izključljivo semit!

Semiti tiste vrste, ki se zbirajo v Tergesteu, in ki so postali gospodarji občine, pričajo, ako bi bilo to še potrebno, o tej resnici, kajti baš oni se čutijo zadete od besed »eamorra« in »eamorristi« in se, kakor kače, zvijajo pred vsako senco napada na njih nacionalistiške — spekulacije.

Kričijo na antisemitizem in lažejo; oni vedo, da mi nismo antisemitje, oziroma, da nismo sovražni plemenu kakor takemu in še manje njegovi veri; ali oni vedo, da mi v njih ne pripoznavamo Italijanov, ker so le semiti, in po takem ne moremo tudi videti v njih zaloge italijanstva. Noben Italijan bi si ne mogel prisvajati tega naslova, tem manje si ga more semit, to je oseba, ki ni italijanska.

V semitih bi mogli umeti prijazno pridruženje k italijanski civilizaciji, željo, povspesevati isto, moralno in intelektualno podporo zaveznikov — a ničesar več. Semiti ostanejo semiti, Italijani Italijani. Vsaki narod je sam za-se zaloga svoje kulture in svojega lastnega narodnega značaja v jeziku in v šegah; posamičnik pa ne more biti taka zaloga, in tudi cel narod ne, ako si, prestopivši svoje lastne meje, prisvaja takov naslov.

Je krajev, v katere Židje niso prodrli nikdar in morda ne prodrejo nikdar. In vendar so tisti kraji — naj so ali nemški, ali italijanski, ali turški — ohranili in sijajno razvili svoj narodni značaj, svojo civilizacijo in kulturo, in to brez takih zalog in monopolistov, narobe: ravno zato, ker niso imeli te nesreče, da bi jih bila okužila tista dva fenomena, nelogična in nasprotna dobremu zmislu in narodni morali.

Semiti, ki se kažejo Italijane, ne samo kakor prijatelje italijanstva, ampak Italijane po krvi in po značaju, so že radi tega krivi in nepošteni meščani. Več nego krivični in nepošteni so tisti semiti, ki govorijo: »italijanstvo, to smo mi«, kajti ta klic, ta parola, katere si ne prisvaja niti pravi Italijan, zveni kakor zahteva po monopolu, kakor usorpacija, kakor nepoštena kramarija in prepotenca, na ustnicah vsakogar, ki ni Italijan.

In za danes zaključujemo, ponovivši, da, posevčujé vsako svoje čutstvo, vsako svojo misel, vsako svoje delo v velikem udeležalju človečanskemu, ne moremo umeti monstrozno idejo plemenskega sovraštva, ter spoštujemo in ljubimo človekoljubno, kakor se spodobi, vsa plemena. Ponavljamo, da vsako pleme mora hoditi svojo pot, pod-

pavala vsega s svojim belim svitom. Vse je bilo tiho in brez gibanja — gluho in mirno. Ob mojem pristopu se je odvalil košček ilovice in drobna miš je smuknila v travo. V glavi se mi je porodila stara pravljica, da pokojna duša vsprejema podobo miši, a isti hip je prepustila mesto grozni misli, da je ta miš prišla morda ravno iz groba, nasičena — z njo.

In prevladala me je velika bol, iz katere se je izvila edina želja, naj mi spolni pokojnica svojo obljubo in naj se mi javi. Moja razdraženost ni pojemala; bila je tem silnejša, čim je potekal čas, a okoli mene se je kopičila le gluha noč z nedoglednim morjem megle, ki je vse zakrivala nekoliko korakov dalje od mene, in gledal me je le nemi mrtvi grob.

Ura je odbila eno po polunoči, odbila je dve uri, — a jaz sem stal vedno brez odgovora. In žarela je zora ko sem klečal na grobu in bolešno izgovarjal eno in isto besedo, one usodne érke: »nič — nič!«

(Pride še.)

PODLISTEK. 6

Notturmo.

Spisal: Ksaver Šandor-Gjalski. — Prevel: Radi.

Tu in tam so sevale razsvitljene plohe, kakor nagomilen sneg, a po črnih zasenčenih kotih se je zopet žarilo tu in tam nekaj, česar ni bilo spoznati, je-li je les, človek, ali kaj? — A v daljini so se potikali po zraku plavkasti plameni. Popolnoma v ravnini pa, v bližini potoka med vrbami in jeseni, je začelo nekaj hkrati rasti, ter se vzdigovati vedno više in više. Najprvo kakor rokav ženske srajce, potem kakor postava, — slednjič rob srajce — dolgi dolgi veliki robovi, ki so se razvijali fantastično in čudno.

Za malo časa evo iz drobne krpe — ogromno prikazen, ki je na daleč in široko zastirala črne mase gajeve in z mesečino osvitljene robove vzdolze ter se vzdigovala celó do planinskih vrhov ter se gibala leno, brezglasno, požrečno.

Pred menoj pa in okoli mene je švignilo,

piraje druge in jim dovoljuje zavetišče; ponavljamo končno, da bomo — naj bodo že pritlikave ali velikani oni semiti, ki nam napovedujejo vojno zato, ker ne odobrujemo njih delovanja v njih javnem in socialnem življenju — nadaljevali ta boj brez strahu, brez obotovitvenja, brez presledka, kajti cilj naše poti je: moralno ozdravljenje dežele, je mir, je pot nasproti tisti lepi bodočnosti, kakoršnje je ljudstvo tržaško vredno in je tudi pričakuje.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 26. januarja 1901.

Načrti gospoda Körberja. »Politiki« poročajo z Dunaja, da je vladi veliko ležeče na tem, da potolaži nemške radikale. Račun sporazumljenja poplačalo seveda nemški narodi. Oficijelni krogi so tega menjenja, da so Schönererjanci veliko zgubili na svoji nevarnosti in da sedaj, po velikih zmagah, morejo postati »sposobni za vladu«.

Na drugi strani se hoče tudi nemška ljudska stranka toplo potegniti za Schönererjance in žuga, da ne pristopi nemški gemeinbürgerschaft, ako se ne pritegnejo k isti tudi Schönererjanci.

Perspektiva v bodočnost je torej takale: nemška ljudska stranka tesno združena s Schönererjanci na eni, in z liberalci na drugi strani, takoj blizu poleg krščanski socialisti in liberalni veleposestniki, zadnja v sprevedu nemške gemeinbürgerschaft pa, nekoliko sramozljivo in omahovaje — katoliška ljudska stranka! Nad vso »živo podobo« z blagosloviljačimi rokami — gospod Körber.

Da pa mi Slovenci ob tej perspektivi ne moremo imeti nobenega nujnega posla, nego — ubijati se med seboj, to stoji črno na belem v najnovjem katekizmu o slovenski taktiki...! Ali ni dobro, če si je človek tudi za resne čase ohranil nekoliko humorja!

Bodoča taktika naših poslancev.

«Information» je dobila — kakor povdarja — od merodavne konservativno-slovenske strani zatrdilo, da so vse razprave o bodočem postopanju slovenskih poslancev brez vsake podlage, le to jedno je gotovo, da bo veliki del jugoslovanskih poslancev solidarno postopal. Tudi to je gotovo, da se jim pridružijo maloruski zavezniki in moravska poslanca dr. Hruban in Stojan. Na drugi strani pa je izključeno, da bi oni štirje liberalni Slovenci našli zavetišče v tej skupini — Kar se dostaje misli, da bi se zasnoval katoliško-slovaški klub, zatrja gorji vir, da merodajni slovenski konservativni krogi niso za to, da bi se zasnoval klub na tako ozki podlagi, zlasti zato ne, ker bi bil tak klub prešibak, da bi mogel igrati kako ulogo v zbornici. Marveč se kaže tendencija za zasnovo slovaškega kluba na kolikor možno široki podlagi, tako, da bi bil tudi oddaljenim skupinam omogočen pristop.

Tudi temu spoznanju se ne odtežajo, da v parlamentu niso prava tla za pozitivne klerikalne akcije. Zadovoljevati se hočejo torej le s spoštovanjem verskih čustev in prepričan — pozitivno delati pa na polju narodnega in gospodarskega dela.

Ta zadnja zatrdila kažejo, da so se naši konservativci nekaj naučili iz dogodkov, žal pa, da vidimo gori v uvodu, da nočejo ničesar pozabiti. Svoje stališče označamo mi v eklezi člankov, ki ga pričobujemo ravnokar. Le na kričeče protislovje bi opozorili, ki tiči v tem, da na jedni strani hočejo snovati klub na najširši podlagi, da hočeje omogočiti pristop tudi oddaljenim skupinam, da se hočeje odpovedati »pozitivnim klerikalnem akcijam« — da pa na drugi strani izključujejo svoje lastne in najbližje rojake. Ne — to ne gre skupaj!

Načelno važna razsodba. Kakor smo bili poročali že tudi mi, je bilo Wolfovo glasilo »Ostdeutsche Rundschau«, zaplenjeno, ker je prijavilo Schönererjev program. Deželno sodišče pa je konfiskacijo razveljavilo ter je svojo razsodbo oprlo na razloge, ki so velike načelne važnosti, zlasti še z ozirom na sedanje in prihodnje dogodbe v našem Primorju. Ker je za nas velike važnosti, da si dobro zapomnimo te razloge deželnega sodišča dunajskega, in ker ne moremo misliti drugače, nego da to, kar velja na Dunaju, mora veljati tudi za Primorje, dokler smo v jedni in isti državi in pod jednim in istim zakonom, hočemo tu doslovno navesti te razloge:

V prvem odstavku inkriminiranega me-

sta je govor o prizadevanju po zveznopravnem razmerju med nemško-avstrijskimi deželami in nemško državo. Ne more biti nobenega dvoma, da si je možno misliti tako politiško tvorbo, ne da bi s tem jednotna državna zveza cesarstva morala priti v nevarnost, in ravno sklicevanje na nekdanje zvezne dežele govori za to, da se noče dražiti na zaničevanje proti jednotni državni zvezi, ampak, da naj bi se po takem zveznem razmerju, kakor se glasi na inkriminiranem mestu, zagotovila ohranitev nemštva.

V drugem odstavku se odklanja udeležba na pojavih lojalnosti. Ne glede na to, da ves ta odstavek po svoji sestavi ni naperjen proti osebi cesarjevi, ampak proti vladi in vladni politiki, treba poštovati, da pojav lojalnosti ni zahtevan, ampak dobrovoljen izraz ljubezni in spoštovanja. V kolikor opuščenje tega pojava, ali poziv v tako opuščenje ne involvira kršenje spoštovanja in po takem dejanje po § 63 k. z., se tako opuščenje sploh ne vidi kaznjivo in je tudi ni možno označiti kakor neravno dejanje. V predstojećem slučaju tem manje, ko besedilo inkriminiranega mesta niti ne obsega resničnega poziva.

Tretji odstavek dokazuje dolžnost poslancev Schönererjeve skupine, da se »odtržejo od Rima«. Ne glede na to, da se geslo »proč od Rima« že dolgo časa rabi brez ovire v mnogih tiskovinah, ni možno v tem najti izkazovanja zaničevanja katoliške vere, ker se s tem geslom hočeje izraziti le prizadevanja jedne stranke za osamosvojenje od »upliva rimske kurije« na delovanje države in je v tem tem manje možno najti kakov napad na vero, kakor tako, **ker je nedvomno dovoljeno, istotako, kakor za katoliško, delati propagando za kako drugo v državi pripoznano veroizpovedanje.**

O presojanju vsega inkriminiranega mesta ni smeti končno prezreti, da ima isto že v naslovu obseženo izjavo, katero naj podpisše skupina poslancev, to je torej program parlamentarne stranke, katerega naj ista doseže z zakonitimi parlamentarnimi sredstvi, govori in glasovanji in se onega mesta torej že iz tega vzroka ne more smatrati kakor splošen poziv do čitateljev lista na nezakonita dejanja. Objektivno torej ne obstoji kaznjivo dejanje in se torej zaukazana zaplenitev ni mogla potrditi.

Tržaške vesti.

Imenovanje. Ravnateljem celjske gimnazije v Celju je imenovan profesor na ljubljanski realki Klemens Proft. To je zagrižen nasprotnik Slovencev, oni mož, ki v ljubljanskem mestnem šolskem svetu ni hotel razumeti slovenski, ampak je zahteval, da naj se zaradi njega o njegovih poročilih govori nemški ter se je celo pritožil na višjo instanco, ko se za njegovo zahtevo nihče ni zmenil.

Cvetka tržaških Hrvatov na grob starčku Josipu Merlaku. Hrvati v »Caffè Specchi« so nabrali 20 kron v blag spomin 80-letnega starčka-poštenjaka Josipa Merlaka iz Škednja, ki se ni vstrašil silne burje ter se podal na volišče dne 3. januarja t. l., da odda svoj glas narodnemu kandidatu, vsled česar je našel smrt. Ta znesek so izročili tukajšnji »Dijaški ustanovi« z obljubo, da v isto svrhu naberejo še nadalje zneske.

Zahvaljujše se najprisrčneje bratom Hrvatom za rodoljubni dar o tako ganljivi priliki, pozivljamo vse tukajšnje Slovence, da se o vsaki priliki spominjajo naše »Dijaške ustanove«, ki je prepotrebna podpor, da zamore izvrševati vzvišeno svojo nalogo, to je, skrbeti za naraščaj slovenske inteligence v Trstu.

Darove sprejema začasni blagajnik, dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu.

Trst Tržačanom! Takov naslov ima člančič, ki ga prinaša neki listič, v katerem dokazuje, da tržaški Italijani nimajo vrstnika na vsem božjem svetu, kar se tiče dobrotnosti, uljudnosti in gostoljubnosti, in vsakdo živi lahko tu slobodno in je dobrodošel; le nekaj malega, prav malega zahtevajo od njega: vsakdo mora pripoznati njih prava, pripoznati, da živi v njih hiši! Ne sme se utikati v javne stvari, ne sme se pečati s politiko, ampak žetiti mora tam — v kota.

Oj dobrote, oj plemenitosti! Tiste klavzule ni težko umeti. Odpovedati se mora in pozabiti na vse, kar mu je mati položila v zibelj in — v srce in pozabiti mora tudi, da je državljan z državljanskimi pravicami!

Listič pravi, da se tudi res vsi spominjajo svoje dolžnosti in so skromni tam v kotiču. Le jedni so nevhvaležni za vso fenomenalno gostoljubje, ki je uživajo tu. Ti so — Slovenci, ti hočeje gospodariti tu. Zato in jedino zato, so jim Italijani napovedali boj.

No, ako so drugi lepo tiho, je to njihova stvar, ali mi Slovenci ne dovoljujemo, da se nas vsporeja z onimi, ki uživajo tu gostoljubje in ki so prišli od Bog ve kje! **Mi smo tu doma,** prav tako kakor Italijani, nezmislno je torej, ako Italijani govore o kaki brezprimerni gostoljubnosti nasproti nam. Mi smo jim baš te dni dokazali, tako temeljito, da smo tu in koliko nas je tu, da »gospodarjem« še zdaj šumi po ušesih. Vprašanje je vendar jednostavno. Če nas ni, zakaj se nas gospoda boje? A če smo, no pa smo, in sicer pod istimi državnimi in ustavnimi zakoni, kakor Italijani. Če smo, nam pritičeje tudi vsa prava. In če se — videči, da se nam krati ono, do česar imamo pravico že po dejstvu svoje ekzistence tu, kakor avtohtono prebivalstvo — borimo za svoje pravo, je absurdno govoriti, da se pregrešamo proti dolžni hvaležnosti za uživano gostoljubnost, pač pa je resnica, da si naši nasprotniki arogirajo neko svojstvo gospodarjev in dobrotnikov, do katerega nimajo nobene pravice.

Da: Trst Tržačanom! Mi nimamo nič proti temu! In ker so tudi Slovenci Tržačani, torej: Trst tudi Slovence, kakor Italijanom!!

Slovenozrel! Pišejo nam: Pod raznimi in različnimi naslovi prinašate dan na dan slike in sličice, kako da se dela o letošnjem ljudskem štetju na to, da nas potaje, ako mogoče — vseh!

Sprejmite v predale »Edinosti« tudi ta naslov, ki je menda najprimernejši za »preveč kulturne« sovraze naše! Evo vam zopet par izgledov:

Rapotec Josip, fondo Giuliani št. 524 III., ni prejel popisne pole za ljudsko štetje, pač pa je hišni gospodar poklical ženo omenjenega in jo izprašal za potrebne podatke! Ko je bilo vse dovršeno, je rekel gospodar: »Vi gotovo govorite laški« — in je odšel!! Gospod Rapotec protestuje tem potom proti takemu nezakonitemu postopanju, nadeja se, da e. kr. namestništvo ukrene potrebno ter pozove na red kršitelje zakona!

Frank Ivan iz sv. M. M. zgornje štev. 11 ni prejel nikake pole!

Isto se je zgodilo Ludviku Matiji od istotam!

Hišni upravitelj je prišel k ženam omenjenih dveh in je napisal podatke — o občevalnem jeziku pa ni bilo niti govora!

Zadnik Miha, stanujoči v ulici Farneto št. 38, se pritožuje, da je prišel v njega stanovanje neki pisar, baje poslan po hišnem upravitelju — kije zahteval, da mu 12-letna deklica (hčerka gori imenovanega) podpiše polo za ljudsko štetje — kar se je tudi zgodilo!!

Kaj je bilo pisano na dotični popisni poli — si prav lahko mislimo!!

V ulici del Boseo 15 ni vdobil še noben najemnik pole za ljudsko štetje?!

O Simončiču Franu iz Rojana št. 102 moramo še dostaviti, da je, ko je izvedel, da so magistratovi organi sami izpolnili polo za ljudsko štetje — šel dvakrat v dotično sekcijo z zahtevo, naj mu pokažejo trinajsto rubriko! Prvikrat se mu ni posrečilo videti »svoje« popisne pole! Drugikrat pa so mu milostno pokazali, da je rubrika 13. še prazna! Zahteval je, naj izpolnijo to rubriko, česar pa niso hoteli storiti!

Zahteval je dalje, naj mu dovole, da sam izpolni to rubriko — ali tudi tega mu niso dovolili!

Povdariti moramo še enkrat — ker je gorostasno — da je Simončič, vstopivši, govoril — nemški! Ker uradnik ni umel tega jezika, je začel govoriti slovenski, in ko je videl, da uradnik ne ume niti nemški, niti slovenski, je začel govoriti — laški!!

Na zahtevo Simončiča, naj mu zapišejo slovenski občevalni jezik — je uradnik odgovoril: Kako naj vam zapišem, da govorite slovenski, ko z m en o j go v o r i t e l a š k i!!! Simončiču je bilo to preveč, zato je odgovoril tako-le:

Govoril sem prvo nemški, potem slovenski in še-le na zadnje sem začel govoriti laški, vidé, da vi ne umete drugega jezika!!!

Slavni gospod uradnik je bil sedaj pokonec in je zarežal: Vi ne boste tukaj nič ukazovali — jaz zapišem, kar hočem!!!

Ob enem je ta »slavni« organ siloma porinil našega moža iz urada — ne, da bi

se bila izpolnila 13 rubrika njega popisne pole!!!

Kakor se vidi, iščeje ti ljudje nalašč preprirov, da bi ljudi spravili v kako globo; zato priporočamo vsem narodnjakom, naj skrbje, da kedo ne prekorači zakonite meje! Krivice se popravijo, samo javite — nam!

Tako mora biti tudi tukaj! V zadnji številki »Naše Sloge« čitamo, da v Pulju in okolici preiskujeje tamošnji vladni organi operat magistratovev in da so organi nalezeli že na neštevilno slučajev, ko so bili naši zapisani za Italijane.

To je prav! To je sveta dolžnost vlade in njenih organov in to zahtevamo tudi mi za Trst in njega okolice! C. kr. vlada naj pokaže, da je čuvarica zakona in da ne dopušča nikake, osobito pa ne uradne — nezakonitosti. Ako tukajšnja vlada stori to, jej bomo hvaležni, drugače bi pa morali zgubiti vsako zaupanje do nje.

Avstro-ogrski Lloyd. Ker je dvignjena karantena, je Avstrijski Lloyd otvoril zopet promet na vseh levantinskih črtah. Le Carigrada se še, do nadaljnje odredbe, ne bodo dotikali Lloydovi parniki.

Tretje glavno zasedanje komisije za osebno dohodarino za Trst in okolice je bilo otvorjeno dne 24. t. m. Predsednik, e. kr. dvorni svetnik in finančni ravnatelj Oton vitez pl. Zimmermann, je, pozdravivši došle udele, naznanil smrt uda-namestnika Josipa Duranti-ja ter izid nadomestnih volitev in imenovanj polovice udov in udov-namestnikov na mesto onih, ki so izstopili po žrebu, ter jih obvestil o stvareh, nanašajočih se na delovanje komisije. Komisija je začela razprave o prizivih davčnih zavezancev zoper osebno dohodarino.

Trgovska šola. V nedeljo dne 27. t. m. se bo predavalo dopisovanje (korespondenca).

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5.3, ob 2. uri popoldne 10.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 771.8. — Danes plima ob — predp. in ob — pop.; oseka ob — predpoldne in ob — popoldne.

Jutri, v nedeljo dne 27. januarja t. l. priredi pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah prvi plesni venček v veliki stekleni dvorani »Narodnega doma«. Začetek plesa ob 4. uri popoldne in traja do 10. ure zvečer. Ustopnina za možke 1 krona, za ženske 60 stot. Na plesu bo svirala izvrstna tržaška godba pod vodstvom kapelnika Wagnerja. Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Javna telovadba »Tržaškega Sokola«. Opozarjamo, da bo jutri popoldne v telovadnici »Tržaškega Sokola« javna telovadna telovadba gojencev. Stariši in drugo občinstvo so vabljeni najuljudneje. Začetek ob 3. in pol uri.

Vzajemno podporno društvo za vojake veterane, pod pokroviteljstvom Nj. g. e. in kr. visokosti nadvojvode Frana Ferdinanda d'Este, bo imelo, kakor smo že javili, dne 2. februarja t. l. svoj prvi društveni ples. Gledališče »Armonia«, v katerem se bo vršil ta ples, bo krasno razsvetljeno in bo svirala vojaška godba e. in kr. pešp. št. 97.

Namen tej veselici ni samo ta, podpirati vojake veterane, ampak tudi ta, da se ustanovi fond za društveno zastavo.

Vodstvo društva se nadeja, da mu patrijotično občinstvo z obilo udeležbo izkaže svojo naklonjenost in svoje simpatije.

Plesni venček, ki ga priredi odbor tržaških gospá v korist sl. otroških vrteev, zbudil je občno pozornost. Od vseh strani nam dohaja toliko vprašanj, da tukaj povemo vsem, da bo ta plesni venček eden najlepših in najzanimivejših v vsej sezoni. Nekaj krasnih darile nam je tudi že došlo za loterijo; zato srčna hvala vrlim pošiljalkam! Imena objavimo prihodnjich. Slov. občinstvu se priporoča za darila in za vsestransko naklonjenost:

pripravljalni odbor.

Darovi zavodu sv. Nikolaja. Gg. Luka Svetec notar v Litiji 5 K, Marija Pakiž in Kristina Fabijani v Lokvi po 4 K, Zinka dr. Rybář-eva 6 K, Repine Valentin 5 K, Pogorelec A. 4 K, dr. Pretner 10 K, v veseli družbi pri sv. Ivanu mesto litra vina 88 st., Gaspersič, župnik v Marežigah 2 K, Rihtarsič Ana 2 K 50 st., županstvo Jesenice 10 K, županstvo Kropa 9 K, Macak Franja 5 K, Prelog I. 2 K, Gomilšak N. prof. 4 K, Klemene Marija 2 K, Ponikvar

Karla 2 K, Pirjevec Nežika 4 K, Grahli Antonija 3 K, Doles Ivanka 2 K 20 stot., Črne Ana 2 K, Vinšek Marija 2 K, Klemenčič Ivanka 2 K, Puntar Marija 4 K, županstvo Črnomelj 2 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Obsojeni Krstičevci. Dne 21. t. m. je bila pred tukajšnjim deželnim sodiščem razprava proti četvorici Krstičevih pristašev, ki so neusmiljeno potolkli nekega človeka naše stranke. Jeden je bil obsojen v 4 mesece ječe in 222 kron odškodnine, drugi v štiri tedne zapora. Ostala dva sta bila oproščena.

Ubogi zapeljani ljudje! Nasprotniki so, ali nam se vendar smilijo. Saj so, da si v zmoti, vendar le naši. Tem večim gnusom se moramo obračati od onih brezvestnih duš, ki le v svojo osebo korist pehajo uboge, nevedne ljudi v nesrečo. Boli nas, ko vidimo, da je že tako usojeno, da bo trebalo morda mnogo nesreče, ki naj spametuje ljudi, padle v roke brezvestnih zapeljivcev.

× Župnikom v Dobrinju je imenovan župe-upravitelj veleč. g. Ivan Trinajstič, brat vrednih bratov dra. Mate in Dinka Trinajstiča. Svečana instalacija bo dne 10. februvarja.

+ Uradniški glasovi za Bartolija. Kakor znano je bil dr. Bartoli kandidat za mestno skupino v Istri. Iz Voloskega pa poročajo »Naši Slogi«, da med onimi 28 glasovi, ki jih je dobil tamkaj Bartoli, so bili glasovi vseh e. kr. uradnikov. To je lepo, to je dosledno od slavnega sistema: v Celju morajo uradniki glasovati za nemškega radikaleca, v Istri pa za italijanskega radikaleca. Slovence boli sicer to, ali nič ne dene to... Živio!

× Spminini na »diese unsere sonst so friedliche Stadt.« Bilo je ob času predpredzadnjih državnozbornih volitev. Italijani so zmagali po znanem receptu: osar tutto v kmetskih tostranskih občinah. Naših pošteno izvoljenih volilnih mož niso puščali voliti in tako je bil zmagal njihov kandidat — če se ne motim, neki Vergotini. No, na Dunaju so prvokrat odprli oči pustili so, da vsaj enkrat zmagava pravica v naših pokrajinah — vničili so one zloglasne volitve in razpisali so nove.

Državna oblast je dobila nalog, da naj bo nepristranska (morda prvi in zadnjikrat) in naj gleda, da se bodo zopetne volitve vršile pravilno in pravično. In res: na obnovljeni volitvi smo prav lepo zmagali in brez mnogih poteškoč.

Na dan volitve sem šel v Koper; bil sem gimnazijalec — ali šolo sem pustil za en dan — po domače rečeno: napravil sem »škapolo« — samo da vidim, kako se vrše volitve v Kopru.

Prišel sem v Koper nudi mi se je ta-le prizor.

Volitev se je vršila v veliki hiši na obrežju. Mnogo žandarjev in drugih straž je napravilo daleč na okrog hiše »kordon«; oblasti so se bale menda, da ne bi italijanska fakinaža navalila na naše volilne možje.

Okolu dveh popoldne je bil razglašen izid volitev. Koperske fakinaže je bilo mnogo na nogah. Naši volilni možje so morali takoj zapustiti Koper — pa saj so to radi storili, ko so izvedeli, da je vendar enkrat zmagala pravica. Jaz pa sem drhčal od jeze, videvši, kako so morali naši volilni možje posedati na vozove — a na vsakem vozu sta sedela po dva žandarja z nasajenima bajonetama. Zaak »der sonst friedlichen Stadt«.

No, sedaj pride še le značilno. Tam na cesti, ki vodi iz Kopra (če se ne motim v Pomjani), po kateri so se morali peljati naši volilni možje, zbralo se je na stotine fakinov, raztrganih in tudi — inteligentnih ljudi. Vsi so imeli žepe natlačene — kamenja — seveda tudi mnogo smrdljivih jaje. Podpisani sem bil notri med temi razgrajaleci, ki so vzdigovali pesti, rotili, segali v žepe, a več od tega niso mogli, ker je bilo zagrajeno z bajonetami. Kričali so pa na vse grlo in mahali s klobuki; in tudi jaz sem držal klobuk v rokavih, iz strahu namreč, da mi ne polomijo kosti: »Abbasso i croati, porchi di scivi, evviva Itria italiana, evviva Italia!« so tulili in mnogo sličnega. To sem videl s svojimi očmi in slišal na svoja ušesa »in dieser unserer sonst so friedlichen Stadt.«

Ko je tolpa — ne, zarekel sem se — množica »friedlicher Leute« prišla v bližino, kjer ima tamošnje okrajno glavarstvo svoj sedež — bilo je žvižganja in tuljenja brez

konec in kraja. A kaj je bilo tu? Državni uradniki, ki so na volitvah zastopali politično oblast, so se vračali v urad — in teh je slavna druhal počastila se žvižganjem in tuljenjem.

Jaz mislim in se nadejam, da se ti gospodje, če se še nahajajo v Kopru, gotovo oglašijo v »Triesterici« s protestom, da ni res, da je Koper »so friedliche Stadt«, in da potrdi, kar je napisal podpisani

F.—v.

Vesti iz Kranjske.

* Bralno društvo »Lipa« na Slapu pri Vipavi vabi na veselico s plesom in šaljivo loterijo, ki jo priredi jutri v nedeljo dne 27. januarja. — Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina k plesu 20 vinarjev. Listki za srečkanje po 20 vin. — K plesu bo svirala Mavhinjska veteranska godba.

* Škoda vsled požara v Novem mestu znaša 30.958 K, zavarovalnina zgorelih poslopij pa 13.020 K.

Vesti iz Štajerske.

— To so prijatelji kmetov! Znana kmeta »Štajerec« je mnogo kričal o zadnjih volitvah ter prinesel volilni oklic, v katerem se pridruša, da kmetje hočejo nemčurje: Visenjaka, Bračka in Kresnika za poslance. Kako malo je veroval sam tej trditvi, priča — poleg družega — tale groznja konec oklica:

«Kdor voli dr. Ploja, je nepošten izdajalec kmečkega stanu; zemlja naj mu nerodi nobenega klasa in trta nobenega grozda... Grozni bi bili ti prijatelji kmeta, ko bi ne bili tako — smešni!»

Razne vesti.

Milijonar Rotschild umrl. Kakor javljajo včeraj iz Frankfurta na Majnu, je tamkaj umrl v 73. letu svoje dobe načelnik bankarske hiše, »M. A. Rothschild in Rothschildovi sinovi«, baron Karol pl. Rothschild.

Josip Verdi. Iz Milana poročajo, da se je maestro Verdi včeraj od 6. ure zjutraj nahajal v agoniji.

Nesreča na železnici. Iz Budimpešte javljajo, da sta na progi Galanta-Isolna ogrskih državnih železnic, in sicer na postaji Gany, trčila dva tovarna vlaka; o tem sta bila dva železniška uslužbenca ubita, eden pa je težko poškodovan.

Nesreča na morju. Iz Spezije javljajo, da je dne 25. t. m. na tamošnji vojni ladiji »Terrible«, ko so streljali v tarčo, razletel top ter ubil štiri vojake, a štiri druge težko ranil.

Vihar na morju. Pri Hernö na Norveškem je dne 24. t. m. razsajal strašen vihar. Morje je odneslo 8 hiš ter razbilo in potopilo v luk 60 čolnov. 34 moških in ena ženska so o tem zgubili življenje.

Spremembe v pravosodstvu. Pravosodni minister je dodelil dež. sod. svetnika Hjeronima pl. Tartaglia iz Rovinja službo na okrožnem sodišču v Splitu, a premestil sodnega tajnika na okrožnem sodišču v Rovinju dr. Ivana Jagodiča na višje deželno sodišče s službovanjem na okrožnem sodišču v Splitu sodni tajnik dež. višjega sodišča v Zadru dr. Anton Verona je imenovan dež. sod. svetnikom na okrožnem sodišču v Rovinju in sodni pristav na dež. sodišču v Zadru Ivan Gazzeri sodnim tajnikom na okrožnem sodišču v Kotoru.

Volkov na Rumunskem. Iz Bukarešte poročajo, da je bilo pet vojakov, ki so bili vsled dopusta na potu proti domu, tik nekega gozda napadenih od črede lačnih volkov, ki so vseh pet dobesedno požrli. Na osodepolnem mestu so našli le orožje vojakov in nekaj drugih kovinskih stvari; okrog in okrog pa je ležalo veliko število mrtvih volkov, kar dokazuje, da so se vojaki junaško borili za svoje življenje.

Shod uradnikov južne železnice se bo vršil v soboto, dne 2. februvarja 1901 v Gradcu v prostorih »Stadt Neugraz«, Hans Saehsgrasse 5. Na dnevnem redu bo razgovor o sedanjem položaju uradnikov južne železnice. Ker pa more tak shod uplivati le tedaj, ako je močno obiskan, pozivlja vodstvo društva avstrijskih železniških uradnikov to-

varise, naj v velikem številu prihite v Gradec!

Koliko plačate davkov? Marsikateri delavci ali mali kmet niti ne pomisli, kako velika je svota, katero mora plačati državi odnosno raznim kapitalistom, kakor indirektnih davke. V Avstriji znašajo indirektni davki skoro 1000 milijonov kron. Plača pa se od

kilogramu kruha	3 st.
„ mesa	2—5 „
„ masti	32 „
„ sladkorja	50 „
„ kave	96 „
„ soli	22 „
„ čaja	200 „
od litra piva	8 „
„ vina	6 „
„ žganja	36 „
„ petroleja	24 „
od paketa prostega tobaka	6 „
od kratke cigare	4 „
od »kubec«	7 „

„ In pri tem si prihrani država uniformiranega birača, kajti lakota sili ljudi, da plačajo te davke... Ali je res, da ne bi moglo biti drugače?

(Po »Rud. Praporu«.)

Priloga. Današnjemu listu smo prideljali prilogo »Vabilo na naročbo« nenavadno bogato ilustriranega leposlovnega lista »Prosvjeta«, ki izhaja dvakrat na mesec na 32 straneh s 10—15 krasnimi slikami. Naročnina za vse leto stane 14 kron, pol leta 7 kron in 3 mesece 3 kroze 50 st. Na ta krasni list naj se naroči, kdor se hoče temeljito seznaniti s hrvatsko književnostjo.

Odlikovanje. Najvišji dvorni urad Nj. ces. kr. apostolskega Veličanstva je podelil tvrdki Fran Wilhelm, lekarnarju v Neunkirchen na Spod. Avstrijskem, naslov e. kr. dvornega zalagatelja.

Domače zdravilo. Da se izogne morebitnega nesporazumljenja, dovoljujemo si izrecno povdariti, da je izdelovanje in prodajanje inseriranega izdelka bilo dovoljeno z odlokom e. kr. namestništva v Pragi od dne 5. maja 1895 št. 61266 in z odlokom e. kr. ministerstva za notranje stvari na Dunaju od dne 10. novembra 1895 št. 17464 ter da odgovarja oglas v polnem obsegu vsem dosedanjim postavnim določbam in oblastvenim zahtevam.

Brzojavna poročila.

Osebna vest.

DUNAJ 26. (K. B.) Cesar je z najvišjim ukazom z dne 16. t. m. ravnatelj trgovinske in pomorske akademije v Trstu, vladnega svetnika Evgenija Geleicha unapredil v VI. čin. red.

Gospodska zbornica.

DUNAJ 26. (K. B.) Cesar je z lastnoročnim pismom z dne 24. t. m. imenoval kneza Alfreda Windischgrätza predsednikom, in tajna svetnika Karola kneza Auersperga in Ernsta grofa Hoyos-Sprinzensteina podpredsednikoma gospodske zbornice za dobo prihodnjega zasedanja.

O carju.

PETROGRAD 26. (K. B.) Car je pripel včeraj popoldne z obitelji v Moskvo ter se je odpeljal v Petrograd; spremljali so ga veliki knez Sergij z veliko kneginjo in in veliki vojvoda hessenski s soprogo.

Amerikanska mornarica.

WASHINGTON 25. (K. B.) Zbornica reprezentantov je sprejela predlog, da se ima mornarica pomnožiti za dve oklopnici in dve križarici.

Verdi na smrtni postelji.

MILAN 26. (K. B.) Buletin, izdan danes ob 7. uri zjutraj, konstatuje, da Verdi jeve moči polagoma pojemajo.

O spremembi na angleškem prestolu.

POSTDAM 25. (K. B.) Prestolonaslednik je danes predpoludne čez Vlissingen odpotoval na Angleško.

LONDON 25. (K. B.) Brzojavka iz Portsmoutha poroča, da pride oddelek nemškega brodovja v Spiethhead, da se udeleži pogrebnih slavnosti.

SREDEC 25. (K. B.) O priliki smrti angleške kraljice je zaukazano štiritedensko žalovanje.

ATENE 26. (K. B.) Kralj in prestolonaslednik odpotujeta jutri na Angleško. Ako bi se zdravje cesarice udove Friderikove poslabšalo, poda se prestolonaslednik, namesto v London, v Kronberg.

LIZBONA 26. (K. B.) Zbornica perov je sprejela predlog, da se kralju Edvardu VII. izrazi žalost nad smrtjo kraljice Viktorije ter izreče nada, da se ohrani zveza med angležkim in portugalskim narodom.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 26. (K. B.) Reuter javlja iz Pretorije z dne 24. t. m.: Včeraj se je odpeljal vlak z lordom Kitchenerjem in s četami proti Middelburgu. Buri so pri Balmorálu vrgli s tira oklopni stroj, ki se je vozil pred vlakom. Ko je kmalu potem prišel vlak na tisto mesto, so pričeli Buri streljati. Angleške čete so se takoj postavile v bojne vrste ter so odbile nasprotnika z zgubami. Angleži niso imeli nobene zgube.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

za 50 kg. v kronah.

Kava: Santos I.	95.—
„ II.	85.—
Rio I.	95.—
„ II.	89.—
Santos in Rio lavé I.	115.—
„ II.	112.—
Laguaira lavé I.	127.—
Laguaira lavé II.	112.—
Maracaibo	106.—
Guatemala	151.—
S. Salvador	107.—
Costarica	116.—
Portorico	140.—
S. Domingo	107.—
Jamaica	—
Malabar Plant	161.—
Java W. J. B.	180.—
Moka	150.—
Popper: Singapore	99.—
Penang	91.—
Tellichery	98.—
beli	141.—
Piment:	59.—
Sladka škorja: (cimet)	87.—
„ electa	91.—
Riz: italijanski	16.—22.50
Indijski	10.50 14.—
Japonski	15.50 17.75

Južno sadje:

Rožiči: (novi)	11.—13.—
Datelj:	30.—
Smokve: (Calamata) v vencih novi	14.50 16.—
„ proste	—
„ puljsko (Puglia)	—
„ smirnske (v škatljicah)	27.—52.—
Mandeljni: sladki I. Bari novi	124.—
Lešniki: siciljski	39.50 —
Istrija	52.—
levantinski olupljeni	67.—69.50
grozdje (cibibe): Elemè	37.50 62.50
Sultanine	60.—85.—
„ iz Perzije	54.—55.—
„ črne Cismè	27.—28.—
„ Morea	48.—50.—
„ Lipari	—
Pomeranče (zaboj)	3.—17.—
„ Puglia [zaboj]	—
Limone	3.50 6.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	73.—88.—
„ albansko	40.—41.—
„ dalmatinsko	38.—41.—
bombažovo amerikansko	32.—34.—
bombažovo angleško	53.—

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarjih, srečnih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnice brez da bi se za to kaj zaračunalo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko imo)

priloga svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Poštarne naročbe se izvršijo v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštarne prosta.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste s največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

ševč. mojster

Dunajska filjalka
Branilne vloge na knjižice s 4%.
 Dunajska, berzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20,000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7,000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Veliki krah!
 New York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vsvoje zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da s mi povrne gl. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nžev o pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 komad ameriška patent. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mesko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efekt. namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad cedilnik za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6.60. Vsek teh 42 predmetov je popred stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6.60. Ameriška čašica patent. srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zavezujem se s tem javno, vsakemu, ka teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno.

svatbeno in priložnostno darilo
 kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
 Dobiva se edino le v
A. HIRSCHBERG-a
 Eksportni hiši ameriškega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19.

Pošilja se v provicijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
 Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina.)
Izvlaček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.
 Oton Bartušek, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku 8 pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dakan v Mariboru.
 Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.
 Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

M. AITE
 Trgovina manufakturnega blaga
 Trst. — Via Nuova — Trst.
 vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slav. občinstvu in cenj. odje malecem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za jesen in zimo in sicer: sukno za moške in ženske obleke, flanelo, barvan in bel barhent, piket za perilo, majo od volne in bombaža, odeje s podvleko ali volne itd. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bela in barvana zagrinjala na meter ali izgotovljena.
 Drobnarije za krojače, kitičarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.
 Naroče za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.
Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.
 Vse po najnižjih cenah.
 Nadeja se tudi v prihodnje podpore cenj. odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubneje
 M. Aite.

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik
 tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk
 Borovlje (Ferlach) Koroško
 priporoča

evoje najboljšje in zanesljive puške vseh sistemov in kalibrov. Znamenite in ojestrelne puške za šibre, risanice, lovske kratke puške in dvocevke za cele krogle iz dobrega kovanega maserijala, najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskusano. Komade, ki ne ugajajo sprejem nazaj, jih zamenjam ali pa povrnem denar. Sprejemam v popraviljanje vse, udelavam cevi v stare puške, nova kopita, predelavam puške za nabijanje od spredaj v take za nabijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brez plačno in franko

Tržaška posojilnica in hranilnica
 registrirana zadruga z omejenim poroštvom,
 ulica S. Francesco št. 2, I. n.
 (Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posejila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure se: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Posno hranilnični račun 816.004.

Zaloga
 olja in kolonijalnega blaga.

Podpisani ima čast javiti slavnemu občinstvu, da ima v
 ulici Ghega št. 11. v Trstu
 veliko zalogo od navadnega do najfinejšega olja, kisa, mila, kave, sladkorja, riža itd.

Bogat izbor mila za perilo. Prodaja na drobno in na debelo ter prevzema pošne pošiljatve od 5 kg. naprej proti povzetju.
 Za mnogobrojne naroče se toplotno priporoča udani
 Alojz Trevisan.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga
 z neomejenim jamstvom.
 V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih p 9—12. dopoldne.

Proti malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli v Ljubljani
 dvor. založnika Nj. Svetosti papeža,

Ima v sebi 90 krat več železa

kakor druga po reklamni nezasluzno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino.

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled boleznih pri oslablih osebah, kakor tudi še posebno pri bleđih, slabotnih in bolehalih otrocih.
 Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINEMENT. CAPSICI COMP.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano *izvrstno, bolečine blažече mazilo* dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubjenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejm originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.

Kakor praktikantka

želi vstopiti v komptoir, v Trstu ali v Gradcu, **gospodična**, ki je z dobrim vspehom dovršila **knjigovodstveni tečaj**, večša slovenskega in nemškega jezika.

Uljudne ponudbe na Uredništvu »Slovenke« v Trstu.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley-lasmi dohila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslovičite avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne provzroča izpadanja las, povspetuje rast istih, poživlja lasnik povspetuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gl., 2 gl., 3 gl., 5 gl.

Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem povsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošljajo vsa naročila.

Ana Csillag
 Dunaj I., Seilergasse 5.

Staro in prekušeno sredstvo (masilo) za jačjenje in krepčenje kite in mišice človeškega života je

Kwizde fluid

Znamka kača (tekočina proti trganju)
 To tekočino rabijo hribolazci, kolesarji in jezdeci z vspehom za ojačenje in okrepljenje po velikih naporih.
 Cena 1 steklenice 1 gl., 1/2 steklenice 60 nc.
 ter se dobijo pristna v vseh lekarnah.

Glavna zaloga v okrožni lekarni v Korneuburgu pri Dunaju.

Javljam slav. občinstvu, da sem odprl

krčmo

v znanem prostoru pri Lovrencu, sedaj »pri Zvezdi« v Sežani. Točil bodem izvrstni teran, vipavec in prosek. Za postrežbo bode na razpolago vedno izborna kuhinja po primernih cenah. Dobivajo se tudi vsaki čas spalne sobe, kakor tudi hlevi za živali. Za obilni obisk se priporoča udani

Ivan Lisjak
 „pri Zvezdi“ v Sežani.

Duhoven v samotnem kraju išče in sprejme takoj priletno in varčno kuharico. Več pov. uprava „Edinosti“ v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstropje.

20 kron nagrade

Na potu iz DUTOVELJ na OPČINE je zgubil nekdo optnjak (nahrbtni žakelj z jermeni „Rucksack“) v katerem se nahaja lovska torba iz usnja, volnena ruta in predpasnik za patrone. Kdor je vse to našel, naj izroči našemu upravništvu v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstropje, kjer sprejme 20 kron nagrade.

Zastopnik

za zalogo piva v Sežani in okolici proti varščini 1000 kron se takoj sprejme. Ponudbe naj se pošljejo na g. Šimon Kukec, pivovarnar v Laškem trgu na spodnjem Štajerskem.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
 registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici
 Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posejila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1,400.000.
 Pošno-hran. račun št. 837.315.

Zaloga cementa

je na prodaj po nizki ceni. Kupčija donasha lep dobiček in je posebno pripravna za kakega slovenskega trgovca. Več se izve v kavarni Commercio pri g. Antonu Šorliju ustmeno ali pisмено.

Ivan Semulič
 TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstnega pohištva najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

„Ljubljanska kreditna banka“
 v Ljubljani
 Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
 vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posejila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
 zavarovanje proti kurzni izgubi.
 Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.
 Eskompt menjic najkulantneje.
 Borzna naročila.